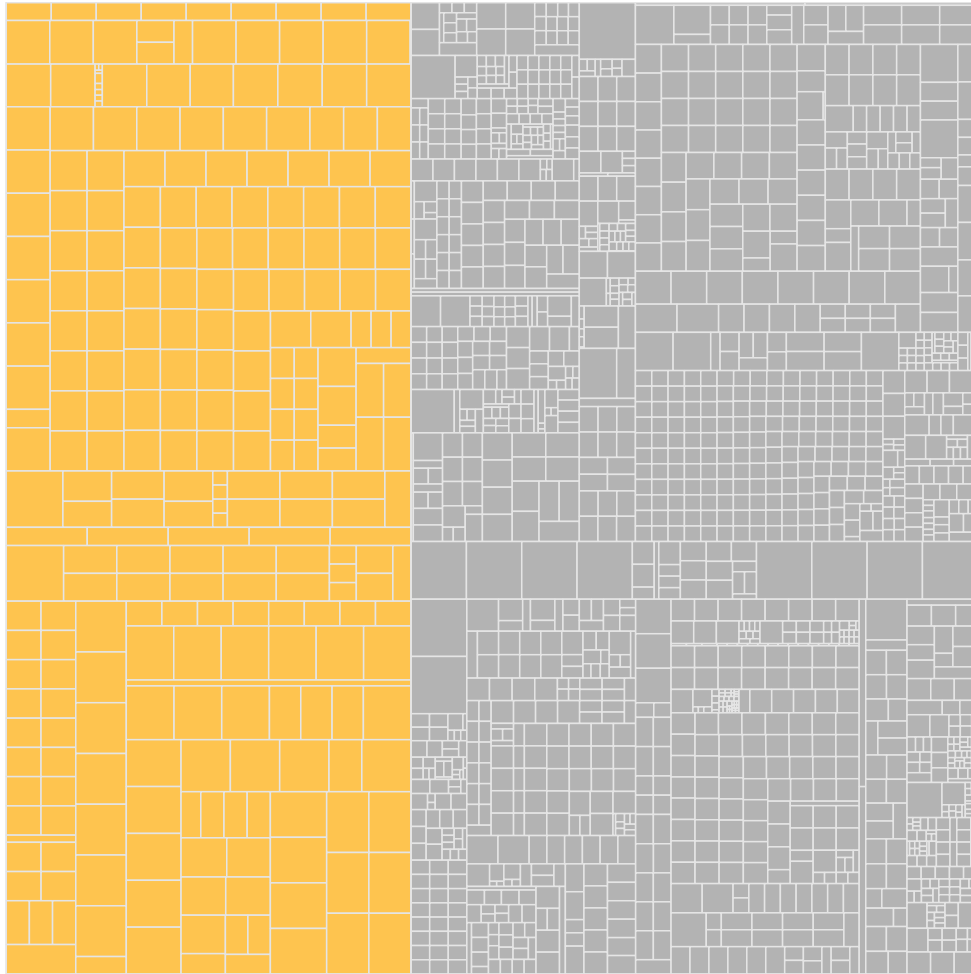

KJERNEMODULEN TIL NORSK MEDBORGERPANEL: TILSTANDSRAPPORT ETTER FIRE RUNDER

MIKAEL POUL JOHANNESSON,
NORSK MEDBORGERPANEL,
UNIVERSITETET I BERGEN.

Oppsummering

Denne rapporten gir en oversikt over kjernemodulen til Norsk Medborgerpanel (NMP). NMP har til nå gjennomført fire runder med spørreundersøkelser. De fleste spørsmålene i hver undersøkelse blir bare stilt til et utvalg av respondene. Kjernemodulen er de spørsmålene som går på tvers av disse underutvalgene. Kjernemodulen kan best forstås–og defineres–ut i fra den funksjonen den har i Norsk Medborgerpanel: På den ene siden så gir den en mulighet for spørsmål som er relevante på tvers av spesifikke forskningsgrupper og prosjekt, som for eksempel bakgrunnsvariabler. På den andre siden så gir den en mulighet for spørsmål som av nødvendighet må gå til enten flere eller andre respondenter enn det som er et underutvalg.

Kjernemodulen utgjør bare en moderat del av det totale antallet variabler i NMP. Av de totalt 2136 variablene i de fire første rundene, så er 317, eller omtrent 15 prosent, en del av kjernemodulen. Det vil si at den bare utgjør en liten del av bredden i datamaterialet (dvs., hvor mye ulik informasjon). Om vi i stedet måler i dybden (dvs., antall datapunkter), så utgjør kjernemodulen over 40 prosent av NMP. Med andre ord så utgjør ikke kjernemodulen så mange av de ulike spørsmålene som blir stilt hver runde, men fortsatt en betydelig del av den tilgjengelige informasjonen.

De fleste av variablene i kjernemodulen er enten sosioøkonomiske bakgrunnsvariabler, variabler som måler partipreferanser og valgadferd, eller variabler som måler verdenssyn (som holdninger og meninger). De fleste av disse spørsmålene blir enten stilt til alle respondentene hver runde, eller stilt til alle i én runde og fulgt opp for eventuelle nye respondenter i senere runder. Sosioøkonomiske variabler er spørsmål om, for eksempel, alder, utdanning, inntekt og lignende. Spørsmål om partipreferanser handler for det meste om hva respondenten vil stemme på, hvorvidt de liker eller misliker ulike politiske partier, plassering av seg selv og ulike partier på høyre-/venstreskala, og så videre. Spørsmål om verdenssyn er gjerne spørsmål som måler ulike holdninger og meninger. Et typisk format er ulike påstander eller utsagn som respondent blir bedt om å ta stilling til. For eksempel, "burde kommersielle skoler være tillatt?", "burde flyktninger ha samme rett til sosialhjelp som nordmenn?", "hvor tilfreds er du med regjeringen?", og så videre. Kjernemodulen inneholder også en rekke andre spørsmål. Vedlagt rapporten kommer en oversikt over spørsmålene.

Innhold

<i>Innledning</i>	5
<i>Kort om Norsk Medborgerpanel</i>	5
<i>Del 1: Hva er kjernemodulen?</i>	7
<i>Hva er kjernemodulen?</i>	7
<i>”Kjernevariabler” i denne rapporten</i>	8
<i>Del 2: En oversikt</i>	10
<i>Hvor stor er kjernemodulen?</i>	10
<i>Kjernemodulen over tid</i>	11
<i>Ulike typer spørsmål i kjernemodulen</i>	12
<i>Del 3: Kjernevariablene—hva og når?</i>	15
<i>Sosioøkonomisk status</i>	15
<i>Grunnleggende sosioøkonomiske variabler</i>	15
<i>Andre sosioøkonomiske variabler</i>	16
<i>Partipreferanser og valgadferds</i>	16
<i>Diverse spørsmål om partipreferanser</i>	18
<i>Plassering på høyre/venstre-skala</i>	18
<i>Liker/misliker ulike politiske partier</i>	19
<i>Variabler knyttet til stortingsvalget 2013</i>	19

<i>Variabler relatert til verdenssyn</i>	21
<i>Diverse variabler som måler verdenssyn</i>	21
<i>Tilfredshet og hjertesaker</i>	23
<i>Klima og miljø</i>	23
<i>Variabler relatert til personlighet og personlighetstrekk</i>	24
<i>Variabler knyttet til media og sosiale medier</i>	25
<i>Mediebruk</i>	26
<i>Profil på sosial medier</i>	26
<i>Interesse i mediestoff</i>	26
<i>Andre variabler (som bare ble målt én gang)</i>	28
<i>Tillit til ulike institusjoner og aktører</i>	28
<i>Frivillig politisk aktivitet</i>	29
<i>Variabler knyttet til 22 juli</i>	29

Figurer

1	Datainnsamlingsperioder for de fire første rundene av Norsk Medborgerpanel.	6
2	Underutvalgene i Norsk Medborgerpanel.	7
3	Antall kjernevariabler sammenlignet med totalt antall variabler i Norsk Medborgerpanel.	10
4	Antall kjernevariabler sammenlignet med totalt antall variabler i Norsk Medborgerpanel vektet etter hvor mange som fikk spørsmålet.	11
5	Antall kjernesporsmål i hver runde.	12
6	De ulike typene variabler i kjernemodulen.	12
7	Temaer i kjernemodulen over tid.	13
8	Sosioøkonomiske variabler i kjernemodulen.	15
9	Variabeloversikt: Alder, kjønn og sted	15

10	Variabeloversikt: Utdanning	16
11	Variabeloversikt: Arbeid, velferd og hjemmeforhold	17
12	Variabeloversikt: Migrasjon og statsborgerskap	17
13	Variabler som måler partipreferanser og valgadferd i kjernemodulen.	18
14	Variabeloversikt: Diverse variabler som måler partipreferanser	18
15	Variabeloversikt: Plassering av seg selv og partier på politisk skala	19
16	Variabeloversikt: Liker/misliker ulike partier	20
17	Variabeloversikt: Variabler knyttet til stortingsvalget 2013	20
18	Variabler som måler verdenssyn og holdninger/meninger i kjernemodulen.	21
19	Variabeloversikt: Variabler knyttet til verdenssyn	22
20	Variabeloversikt: Variabler knyttet til tilfredshet	23
21	Variabeloversikt: Hjertesaker	23
22	Variabeloversikt: Variabler knyttet tematisk til klima og miljø	24
23	Variabler som måler personlighet i kjernemodulen.	25
24	Variabeloversikt: Variabler knyttet til personlighet	25
25	Variabler knyttet til media og sosial medier i kjernemodulen.	25
26	Variabeloversikt: Mediebruk for nyheter	26
27	Variabeloversikt: Profil på sosiale medier	27
28	Variabeloversikt: Interesse i medieinnhold	27
29	Andre variabler i kjernemodulen (som bare har blitt spurt én gang).	28
30	Variabeloversikt: Tillit til institusjonen og/eller aktør	28
31	Variabeloversikt: Frivillig politisk aktivitet	29
32	Variabeloversikt: Variabler knyttet til 22 juli	29

Innledning

Formålet med denne rapport er å gi en oversikt over kjernemodulen til Norsk Medborgerpanel (NMP). NMP har til nå gjennomført fire runder med spørreundersøkelser. De fleste spørsmålene i hver undersøkelse blir bare stilt til et utvalg av respondentene. Kjernemodulen er de spørsmålene som går på tvers av disse underutvalgene. Den er en viktig–og naturlig–del av NMP sin infrastruktur. Denne rapporten gir en oversikt over kjernemodulen i tre deler:

- **Del 1** tar for seg *hva* kjernemodulen er, og definerer den ut i fra den naturlige funksjonen den har i NMP. Den gir også en oversikt over hvordan variablene er kodet som kjernevariabler i praksis for oversikten laget for denne rapporten.
- **Del 2** gir en grunnleggende oversikt over kjernemodulen. Den viser størrelsen av kjernemodulen sammenlignet med resten av undersøkelsen, også over tid. Den gir også en oversikt over de ulike typene av spørsmål som finnes.
- **Del 3** går igjennom alle variablene, etter tema.

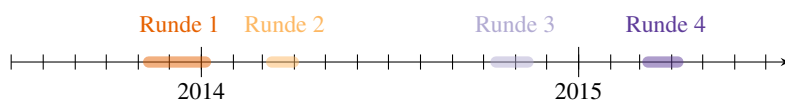
I rapporten så nevnes bare ”spørsmål”. Med det menes egentlig generelle elementer i undersøkelsen. Det inkluderer både vanlige undersøkelsespørsmål, men også eksperimenter. Vedlagt rapporten ligger en oversikt over variablene som tilhører kjernemodulen.

Kort om Norsk Medborgerpanel

Norsk Medborgerpanel (NMP) er en infrastruktur for digital samfunnsvitenskapelig datainnsamling i Bergen. Prosjektet er et samarbeid mellom [Universitetet i Bergen](#), flere institutt ved [Det Samfunnsvitenskapelige Fakultet](#) ved Universitet i Bergen og [Uni Rokkansenteret](#). Prosjektleder er førsteamanuensis ved Institutt for sammenliknende politikk, Elisabeth Ivarsflaten. NMP er innvilget konsesjon fra Datatilsynet i inntil 20 år. Infrastrukturen består av et internettpanel med over 6000 aktive deltakere. Paneldeltakere blir spurt om å gjennomføre en spørreundersøkelse på omtrent 20 minutter to ganger i året. Deltakere har blitt rekruttert i to omganger basert på et tilfeldig utvalg fra Norsk Folkeregister. Bare inviterte personer kan delta. Første runde ble gjennomført høsten 2013. NMP har til nå gjennomført fire runder med spørreundersøkelser. Figur 1 viser datainnsamlingsperiodene for alle rundene.

Hver spørreundersøkelse er delt opp i ulike deler. *Kjernemodulen* er den delen som går til alle respondentene. Resten av undersøkelsen er splittet mellom ulike underutvalg. Hver respondenten til hører bare

ett underutvalg. Disse underutvalgene disponeres av de ulike forskningsgruppene¹. I tillegg så er en del av undersøkelsen (på tvers av kjernemodulen og underutvalgene) også reservert "åpen kategori". I åpen kategori så kommer eksterne forskere med forslag til spørsmål og/eller eksperimenter.

Den tekniske gjennomføringen av datainnsamlingen blir gjort av Ideas2Evidence (I2E). I tillegg til kodebok så utgir I2E også en metodologirapport som dokumenterer rekrutteringen og representativiteten ved hver undersøkelse. Data lagres og distribueres av Norsk Samfunnsviten-skapelig Datatjeneste (NSD). Både kodebøker, metodologirapporter og data er åpent tilgjengelig via NMPs nettsider (medborger.uib.no).

¹ Forskningsgruppene står sentralt i infrastrukturen til NMP. For øyeblikket så har NMP fire aktive forskningsgrupper: Diversitet og velferd (DV), politisk adferd og deltakelse (PAD), miljø og klima (KM) og frivillighetsgruppen (FRI).

Figur 1: Datainnsamlingsperioder for de fire første rundene av Norsk Medborgerepanel. Runde 1 var i felten mellom 11. november, 2013, og 4. januar, 2014. Selve undersøkelsen var i felten mye lenger enn senere runder, men de fleste av respondentene svarte i løpet av de første tre ukene. Runde 2 var i felten mellom den 10. og 31. mars, 2014. Runde 3 mellom 13. oktober og 13. november, 2014, og runde 4 mellom 9. mars og 7. april, 2015. Rekruttering av nye deltakere ble gjort ved runde én og tre.

Del 1: Hva er kjernemodulen?

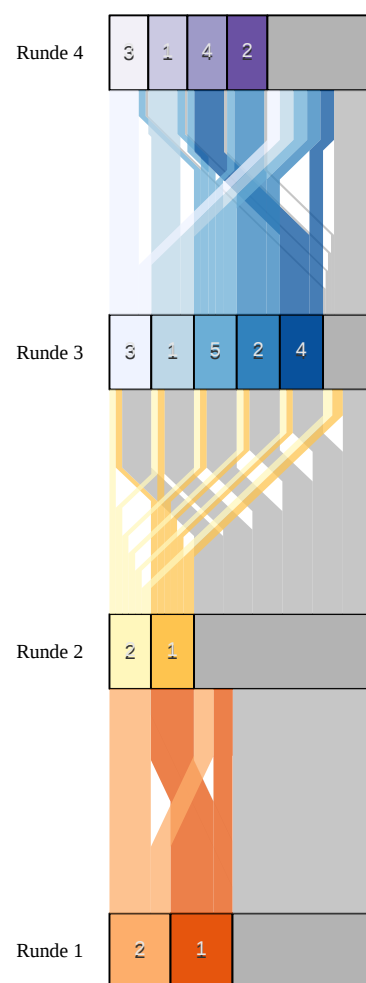
Denne delen av rapporten tar for seg *hva* kjernemodulen er, og definerer den ut i fra den naturlige funksjonen den har i NMP. Den gir også en oversikt over hvordan variablene er kodet som kjernevariabler i praksis for oversikten laget for denne rapporten.

Hva er kjernemodulen?

Hva er egentlig kjernemodulen? Variablene i Norsk Medborgerpanel har en variabelnotasjon etter hvilken forskningsgruppe variabelen kommer fra. Noen variabel er variabelnotasjonen "k", som indikerer at de tilhører kjernemodulen. Det kan være naturlig å tenke at kjernevariablene/spørsmålene er de som er kodet som "k". Selv om variabler som er kodet slik *er* kjernevariabler, så er det ingen pålitelig regel å følge. For eksempel så har mange av spørsmålene som er en del av kjernemodulen først blitt stilt til et underutvalg. Siden spørsmål som stilles på nytt beholder sin gamle variabelkode, så har disse en variabelnotasjon som indikerer hvilken forskningsgruppe den kom fra den første gangen det ble stilt, og ikke en "k". I tillegg så er det rett og slett mange kjernes spørsmål som ikke har blitt kodet som "k" fra starten av. Enda mer naturlig, kanskje, vil være å definere kjernes spørsmålene som de som er i det offisielle "kjernedokumentet" som blir utarbeidet før hver runde. Kjernedokumentet inneholder de spørsmål som er offisielle kjernes spørsmål. Alle disse spørsmålene er selvfølgelig en del av kjernemodulen, men det fortsatt ikke en tilfredsstillende definisjon med tanke på den *funksjonen* som kjernemodulen har i Medborgerpanelet.

Funksjonen til kjernemodulen er knyttet til strukturen til Norsk Medborgerpanel. Hver runde har begrensning med *tid*. For å gjøre det mulig å inkludere flere spørsmål uten at undersøkelsen skal ta lenger tid så blir respondentene delt opp i ulike underutvalg (vist i figur 2). Hver forskningsgruppe får som regel et underutvalg til rådighet for sine spørsmål, og de fleste spørsmål blir som regel bare stilt til et underutvalg. Det meste av den faktiske forskningen skjer i disse underutvalgene; det er underutvalgene som er hovedmotoren for forskning i Norsk Medborgerpanel. Denne strukturen etterlater visse behov, og det er dette behovet kjernemodulen skal dekke.

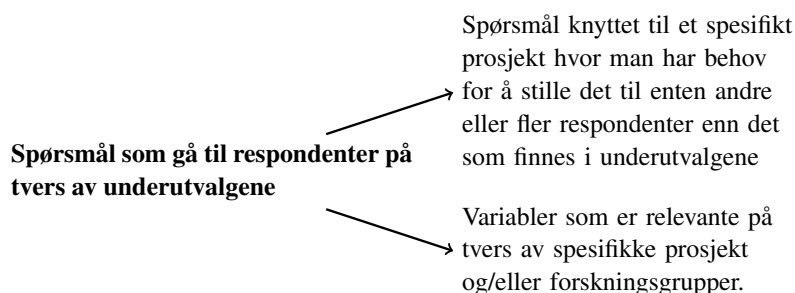
Vi kan skille mellom variabler som er relevante for en spesifikk forskningsgruppe eller et spesifikt prosjekt, og de som er relevante *på tvers* av forskningsgrupper og prosjekt. Det første behovet som må dekkes på tvers av undergruppene er nettopp de variabler som mange er avhengige av. Det gjelder både, for eksempel, grunnleggende bakgrunnsvariabler som *alle* er avhengige av, og andre variabler som *mange* er avhengig av. Variabler som er relevant for alle er for ek-

Figur 2: **Underutvalgene i Norsk Medborgerpanel.** Det er i underutvalgene at det meste av den faktiske forskningen foregår. Bredden på figuren tilsvarer de 10588 personer som på et eller annet tidspunkt har deltatt i NMP. Størrelsen på de fargede nodene er proporsjonalt til antall respondenter i det respektive underutvalget. Fargene mellom rundene viser hvor respondenter fra forrige runde går til i neste. Det grå feltet (uten nummer) representerer de som ikke deltok.

sempel grunnleggende sosioøkonomiske variabler (som alder, inntekt og utdanning). Variabler som er relevant for mange—men ikke nødvendigvis alle—er gjerne de som måler viktige holdninger (som partipreferanser), personlighetstrekk (som politiske interesse) eller viktig adferd (som bruk av sosiale medier). Den første og mest tydelig funksjonen til kjernemodulen kan vi derfor si er ***spørsmål som er relevante på tvers av spesifikke prosjekt og forskningsgrupper***.

Det andre behovet som må dekkes er de tilfellene hvor respondenterne i et underutvalg ikke tilfredsstillende et spesifikt behov. Det gjelder både når det er behov for *flere* respondenter enn det som er i et underutvalg, og når det er behov for *andre* respondenter. I begge disse tilfellene så er man avhengig av å stille sitt spørsmål til respondenter på tvers av underutvalgene. Vi kan derfor si at den andre viktige funksjonen til kjernemodulen er ***spørsmål som av nødvendighet må gå til andre eller flere respondenter enn det som finnes et underutvalg***. Felles for begge av disse funksjonene i praksis er at det er *de spørsmålene som går på tvers av underutvalgene*. Vi kan derfor oppsummere med å si at kjernemodulen er:

Det kan være fristende diskutere hvorvidt en av disse funksjonene er viktigere enn den andre. I praksis så er begge like nødvendige. Det som heller burde diskuteres er hvordan man skal forvalte den tiden man har tilgjengelig, gitt disse to funksjonene. Hvor mye tid burde man sette av for hver?

”Kjernevariabler” i denne rapporten

I praksis så er det ikke lett å avgjøre hva som er en del av kjernemodulen og hva som ikke er det. Kjernevariablene som vises i denne rapporten, som er listet i den medfølgende oversikten, følger ikke nødvendigvis den vide (og riktige) definisjonen. Det er lagt fokus på de variablene som enten er offisielle kjernevariabler eller som har gått til mange respondenter. Det vil si at spørsmål som har gått på tvers av underutvalgene, men bare til få respondenter, ikke er kodet som en del av kjernemodulen. For runde én, tre og fire så er alle kjernevariabler sjekket opp mot det "offisielle" kjernedokumentet. Det vil si at alle "offisielle" kjernevariabler er tatt med. I tillegg så er spørsmål som har gått til alle respondentene, eller alle fra én av de to rekrutteringsrun-

dene, også tatt med som en kjernevariabel. Variabler som kommer fra informasjon som datainnsamler sitter på (dvs., fra Folkeregisteret) er også kategorisert som en del av kjernemodulen. Hvis et spørsmål var en del av kjernemodulen i én runde, så er alle gangene det samme spørsmålet er stilt også regnet som et kjernespørsmål (selv om det ikke ble stilt til respondenter på tvers av undergruppene). I den medfølgende oversikten så er det informasjon om hvor mange fra de ulike underutvalgene og hvor mange fra de ulike rekrutteringsrundene for hver variabel.

Del 2: En oversikt

Denne delen av rapporten gir en grunnleggende oversikt over kjernemodulen. Den går først igjennom størrelsen av kjernemodulen sammenlignet med resten av Norsk Medborgerpanel. Deretter gir den en tematisk oversikt over hva slags variabler som finnes kjernemodulen.

Hvor stor er kjernemodulen?

På side 8 står det hvordan variablene kategorisert som kjernevariabler i denne rapporten. Kategorisert på den måten, så inneholder kjernemodulen til Norsk Medborgerpanel

158 metvariabler,

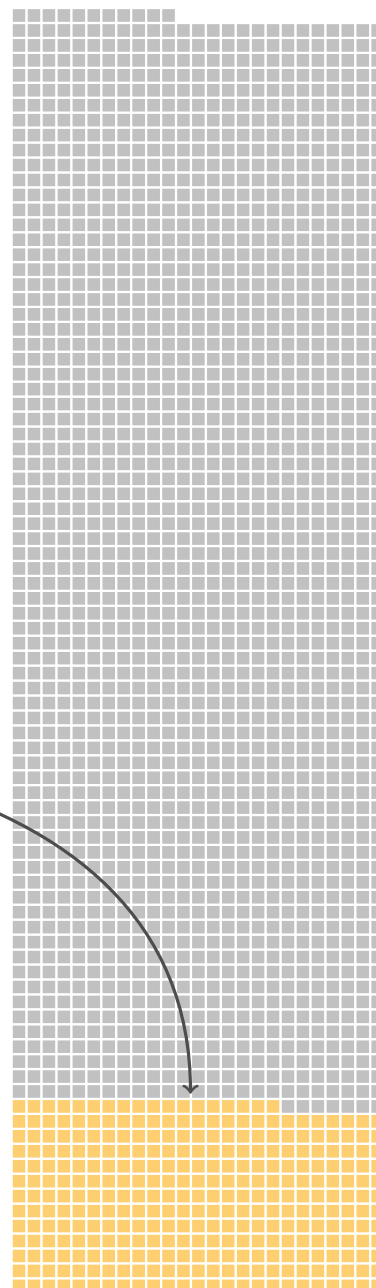
fordelt på totalt

317 variabler.

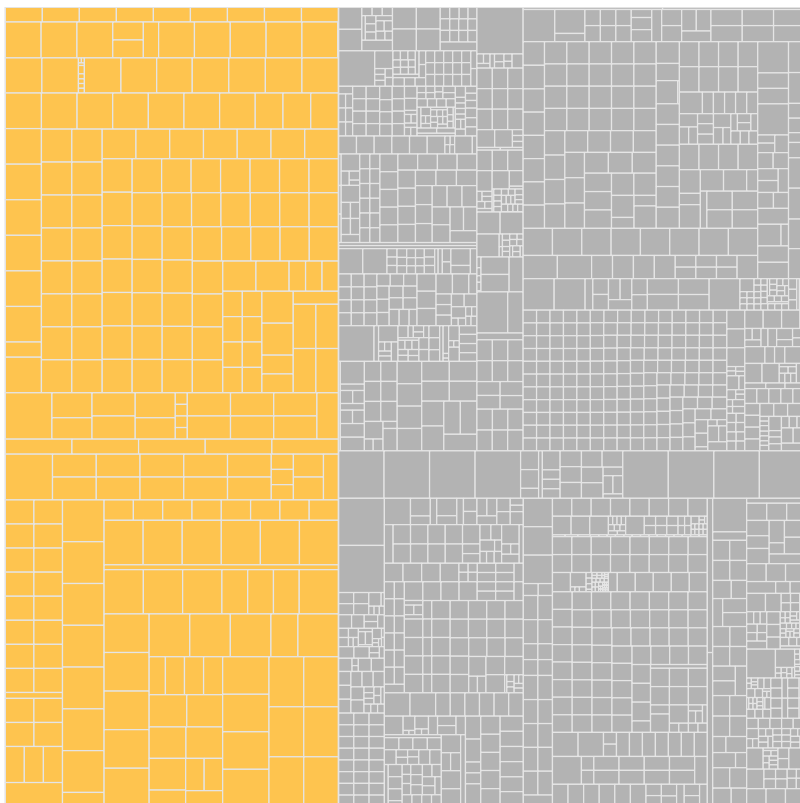
Gjennomsnittlig så blir dermed hvert spørsmål i kjernemodulen blir stilt i to runder. Til sammenligning så inneholder NMP totalt **2136** variabler (inkludert tekniske variabler som bare inneholder teknisk informasjon om respondenten og undersøkelsen), og et ukjent antall metvariabler. Det vil si at

15% av variablene i Norsk Medborgerpanel,

eller mer nøyaktig **317** av de totalt **2136** variablene i de fire første rundene, er en del av kjernemodulen. I figur 3 så er hver av de 2136 variablene representert med én boks, hvor kjernevariablene er farget gult. Sett slik så kan være fristende å konkludere med at kjernemodulen bare utgjør en veldig liten del av Norsk Medborgerpanel. I bredden av datamaterialet (dvs., hvor mye ulik informasjon), så er dette tilfellet. Kjernemodulen utgjør bare en veldig moderat del av den totale bredden til Norsk Medborgerpanel. Om vi i stedet måler i dybden (hvor mye informasjon som er tilgjengelig), derimot, så blir bildet et annet. I figur 4 så er også én boks én variabel, men der er størrelsen på boksen proporsjonal til hvor mange som fikk spørsmålet. Desto større boksen er, desto flere fikk spørsmålet. Om vi teller slik, i antall datapunkter, så utgjør kjernemodulen over 40 prosent av Norsk Medborgerpanel (når man ekskluderer de fleste tekniske variablene). Med andre ord så utgjør ikke kjernemodulen så mange av de ulike spørsmålene som blir stilt hver runde, men en betydelig del av den tilgjengelige informasjonen.

Figur 3: Antall kjernevariabler sammenlignet med totalt antall variabler i Norsk Medborgerpanel. Av alle variablene i de fire første rundene så utgjør kjernemodulen omtrent 15%. Hver boks representerer én variabel. De 317 gule boksene er kjernevariablene. De 1818 grå boksene er andre variabler.

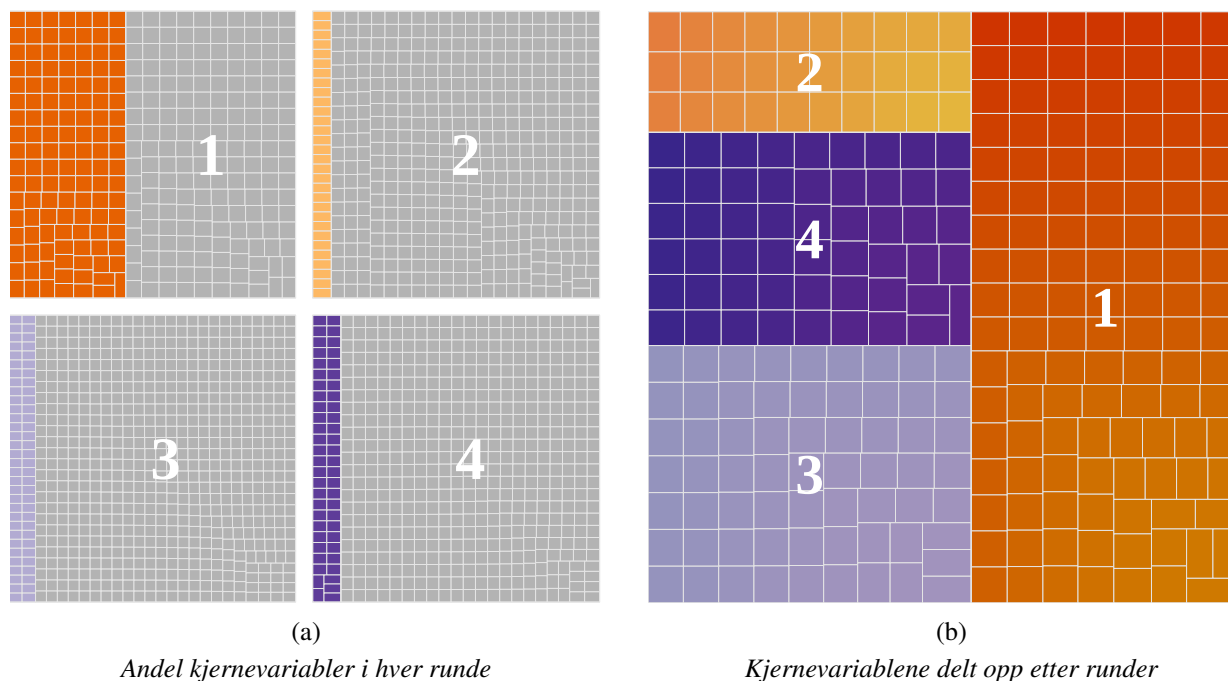

Figur 4: Antall kjernevariabler sammenlignet med totalt antall variabler i Norsk Medborgerpanel vektet etter hvor mange som fikk spørsmålet. Hver boks representerer én av de over to tusen variablene i Norsk Medborgerpanel. Størrelsen på boksen er proporsjonal til hvor mange som fikk spørsmålet. Desto større boksen er, desto flere fikk spørsmålet. Desto mindre boksen er, desto færre. Kjernespørsmålene er farget gult. Vektet slik så utgjør kjernemodulen over 40 prosent av Norsk Medborgerpanel.

Kjernemodulen over tid

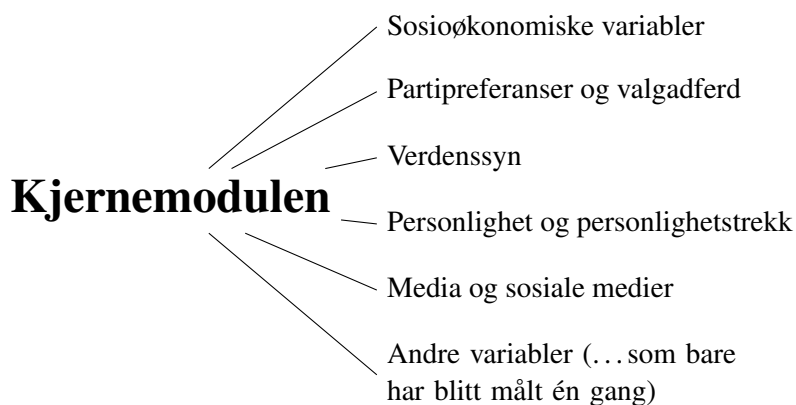
Figur 5a gir en visuell framstilling av hvor stor andel av hver runde som var en del av kjernemodulen. De fargede feltene viser variabler som var en del av kjernemodulen, og de grå viser variabler som ikke er det. Her er alle boksene like store (dvs., *ikke* vektet etter hvor mange som fikk det). I den første runden så utgjorde kjernemodulen en ganske stor andel av det totale antallet variabler. Da var **141** av totalt **330** variabler en del av kjernemodulen. I påfølgende runder er andelen langt mindre. En viktig grunn til det er at mange av spørsmålene i kjernemodulen er av typen som man bare har behov for å stille én gang. I påfølgende runder så har bare nye respondenter fått disse spørsmålene. I tillegg så inneholdt runde én langt færre variabler totalt.

I runde to så var **34** av totalt **509** en del av kjernemodulen. I runde 3 så var det samme forholdet **77** kjernevariabler mot **726** variabler totalt. Andelen som kjernemodulen utgjorde av det totale antallet variabler var dermed omtrent like stor som i runde to, men det totale antallet variabler er langt større. Det er fordi det ble rekruttert nye respondenter, og respondentene ble fordelt på fem underutvalg (mot to i runde to). Det var derfor mulig å ha med langt fler spørsmål. Det store antallet kjernevariabler sammenlignet med runde to kommer av at mange av spørsmålene i kjernemodulen i runde én måtte stilles på nytt til de ny respondentene. Runde fire inneholdt enda litt

fler kjernevariabler. Da var **65** av totalt **563** kjernevariabler. Antall kjernevariabler er fortsatt høyt sammenlignet med runde to, fordi det ble introdusert en rekke nye spørsmål. Figur 5b viser hvor stor andel av kjernevariablene som er en del av de respektive rundene. Av de totalt 317 kjernevariablene så er **141** fra runde én, det vil si nærmere 45% av kjernemodulen. **34** av kjernevariablene er fra runde to, **77** fra runde tre og **65** fra runde fire.

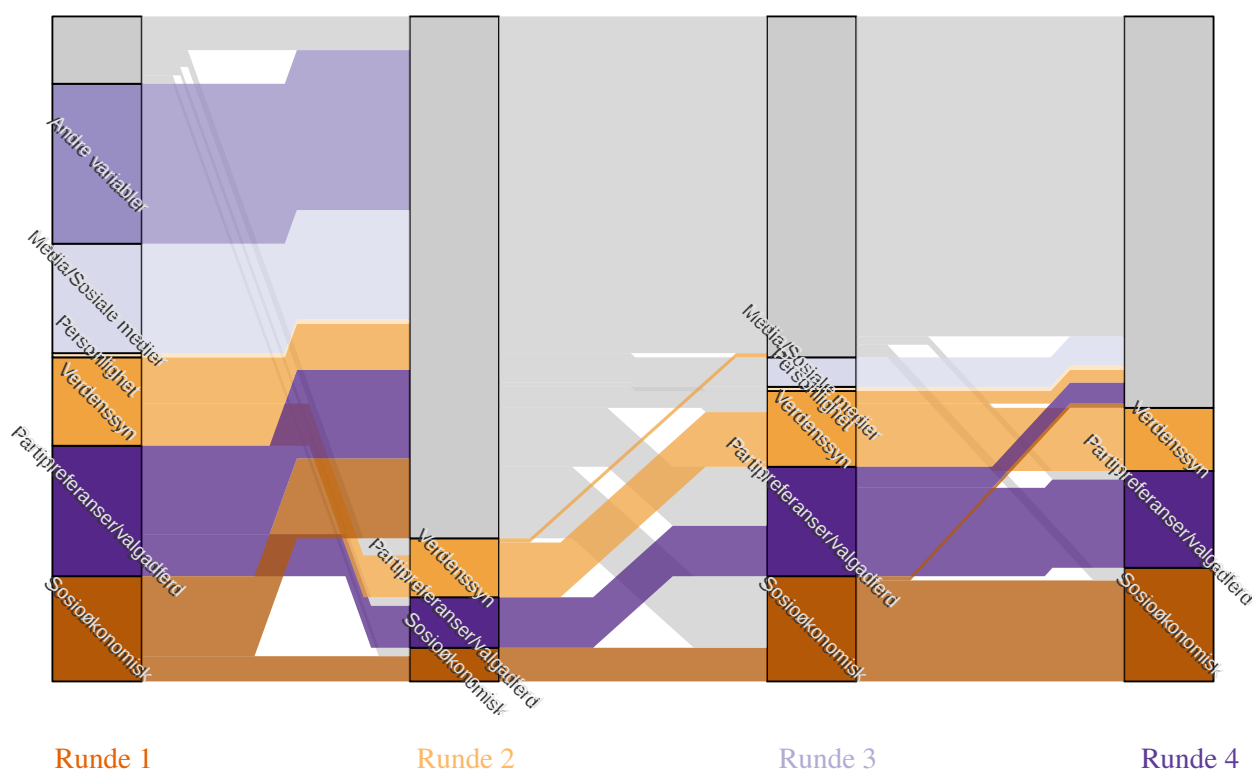
Figur 5: **Antall kjernes spørsmål i hver runde.** Hver boks representerer én variabel. De fargede feltene viser variabler som var en del av kjernemodulen, og de grå viser variabler som ikke er det. Her er alle boksene like store (dvs., ikke vektet etter hvor mange som fikk det). Tallene på figuren indikerer hvilken runde det er snakk om. Figur (a) viser hvor stor andel av hver runde som var en del av kjernemodulen. Figur (b) viser hvor stor andel av kjernevariablene som er en del av de respektive rundene.

Figur 6: **De ulike typene variabler i kjernemodulen.**

Ulike typer spørsmål i kjernemodulen

Bredden av type spørsmål i kjernemodulen er like stort som den i resten av Norsk Medborgerpanel. Med unntak av sosioøkonomiske variabler, som bare finnes i kjernemodulen, så er det ingen unike

temaer. Gjennomgangen av variabler i denne rapporten er basert på en kvalitativ kategorisering av kjernevariablene etter tema. Temaene er ikke designet for å være gjensidig utelukkende, men for å kunne gi en oversikt over de ulike typene variablene i kjernemodulen.

Kjernemodulen inneholder først og fremst **sosioøkonomiske variabler**. Det gjelder, for eksempel, alder, utdanning, inntekt og lignende. Alle variabler som måler sosioøkonomisk status er i utgangspunktet en del av kjernemodulen. Den neste kategorien er **partipreferanser og valgadfærd**. Det er spørsmål om hva respondenten vil stemme på, hvorvidt de liker eller misliker ulike politiske partier, plassering av seg selv på høyre-/venstreskala, og så videre. Kjernemodulen inneholder også en rekke spørsmål om **verdenssyn**. Det er spørsmål som måler en rekke ulike holdninger og meninger. For eksempel, "burde kommersielle skoler være tillatt?", "burde flyktninger ha samme rett til sosialhjelp som nordmenn?", "hvor tilfreds er du med regjeringen", og så videre. De fleste av disse er påstander eller utsagn som respondenten blir bedt om å ta stilling til. Den neste kategorien er **media og sosiale medier**. Det er tre ulike batterier med spørsmål om, henholdsvis, hvilke kilder respondenten bruker for nyheter, om hvorvidt respondenten har profil på en rekke ulike sosiale medier og hvilke typer medieinnhold respondenten har interesse for. Den siste kategorien, "**andre variabler**", inneholder et stort batteri om frivillig politisk aktivitet, et batteri om tillit til ulike institusjoner og aktører, og tre spørsmål relatert til 22 juli. Disse spørsmålene ble bare stilt den

Figur 7: **Temaer i kjernemodulen over tid.** Høyden på figuren tilsvarer de 158 metavariablene som er en del av kjernemodulen. Størrelsen på de fargede feltene er proporsjonalt til antall metavariabler som tilhører det navngitte temaet i den respektive runden. Det grå feltet representerer de metavariabler som ikke er en del av den respektive runden. Fargene i mellom illustrerer hvor mange metavariabler fra de ulike temaene som blir med til neste runde, og hvor mange som ikke gjør det.

første runden.

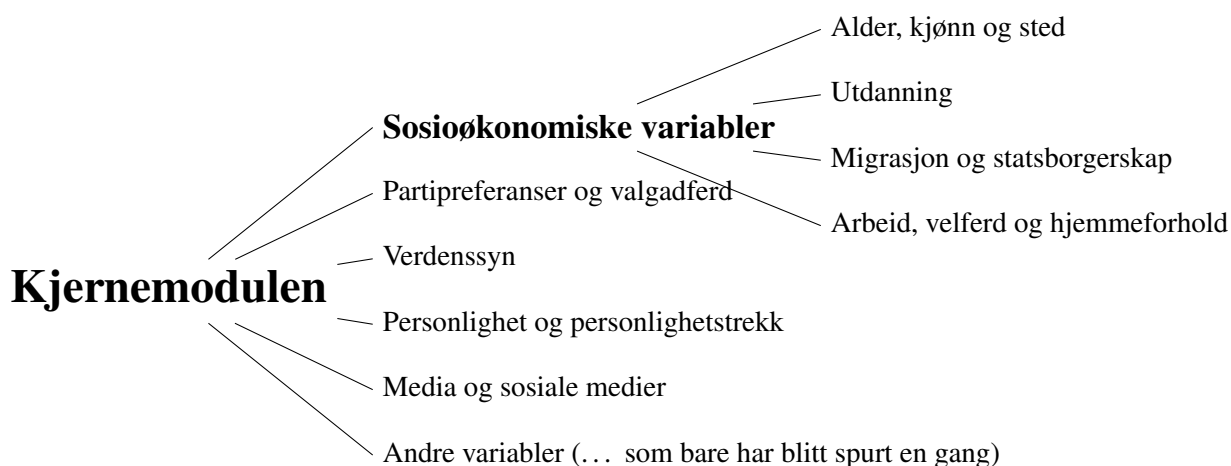
I figur 7 så visere de ulike kategoriene av variablene over tid. Høyden på figuren representerer de 158 ulike metavariablene i kjernemodulen. Det i grått er metavariabler som ikke hadde noen variabler den respektive runden. Det er tydelig at de fleste spørsmålene i kjernemodulen i hver runde er sosioøkonomiske variabler, partipreferanser og valgadferd, og ulike variabler knyttet til verdenssyn. Proporsjonen mellom disse holder seg lik, selv om det faktiske antall variabler varierer.

Del 3: Kjernevariablene–hva og når?

Denne delen av rapporten går igjennom alle variablene, etter tema, og viser hvilke runder de ble stilt. Variabler som er merket med '[anonymisert]' er ikke åpent tilgjengelig.

Sosioøkonomisk status

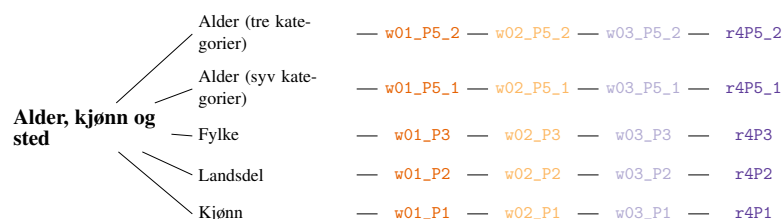
Den første–og mest grunnleggende–kategorien av variabler i kjernemodulen er sosioøkonomiske variabler. Kjernemodulen inneholder 30 slike variabler. Noen av disse kommer ikke fra undersøkelsespørsmål, men fra data om respondenten som I2E har. Det gjelder alder, kjønn, region og fylket.

Figur 8: Sosioøkonomiske variabler i kjernemodulen.

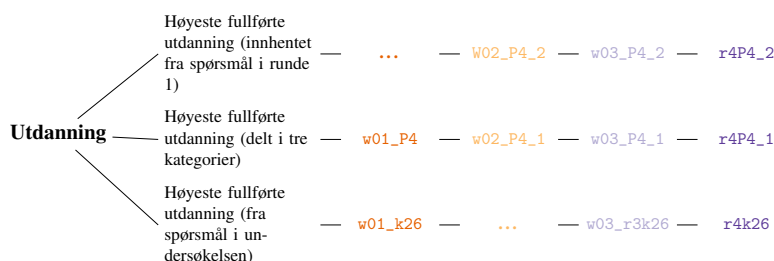
Grunnleggende sosioøkonomiske variabler

Variablene som måler alder, kjønn, fylke og landsdel vises i figur 9. Alder finnes i to versjon, én hvor respondentene er delt i tre alderkategorier og én hvor de er delt på syv. Disse variablene kommer fra informasjon som datainnsamler har om respondentene, og ikke fra spørsmål i undersøkelsen.

Figur 9: Alder, kjønn og sted.

Utdanning er målt i tre ulike variabler (figur 10). Variabelen som korresponderer til det faktiske undersøkelsesspørsmålet er det nederste (w01_k26, w03_r3k26, og så videre). De to andre metavariablene er kodet fra disse. Den midterste (w01_P4, w02_P4_1, ...) er en omkodning til tre kategorier. Det var ingen nye respondenter i runde to, så den øverste er en kopi av runde én (w01_k26) på den nederste.

Figur 10: Utdanning.

Andre sosioøkonomiske variabler

Kjernemodulen inneholder også en rekke andre kjernevariabler. Variabler knyttet til arbeid, velferd og hjemmeforhold vises i figur 11. Tre variabler kom inn som nye i runde fire. Det er spørsmål om antall barn i husstanden og religiøs tilknytning og aktivitet. Det ble bare stilt spørsmål om helsetilstand i runde to, som ble fulgt opp for nye respondenter i runde tre. Resten av variablene ble stilt i runde én, og har siden blitt fulgt opp for nye respondenter. Det inkluderer informasjonen om inntekt, yrke, og sivilstatus.

Kjernemodulen inneholder også flere variabler som er knyttet til migrasjon og statsborgerskap (figur 12). All disse variablene kommer fra runde én, og har blitt fulgt opp for nye respondenter i påfølgende runder. Det er bare informasjon om statsborgerskap og hvorvidt foreldrene innvandret til Norge som er åpent tilgjengelig.

Partipreferanser og valgadferds

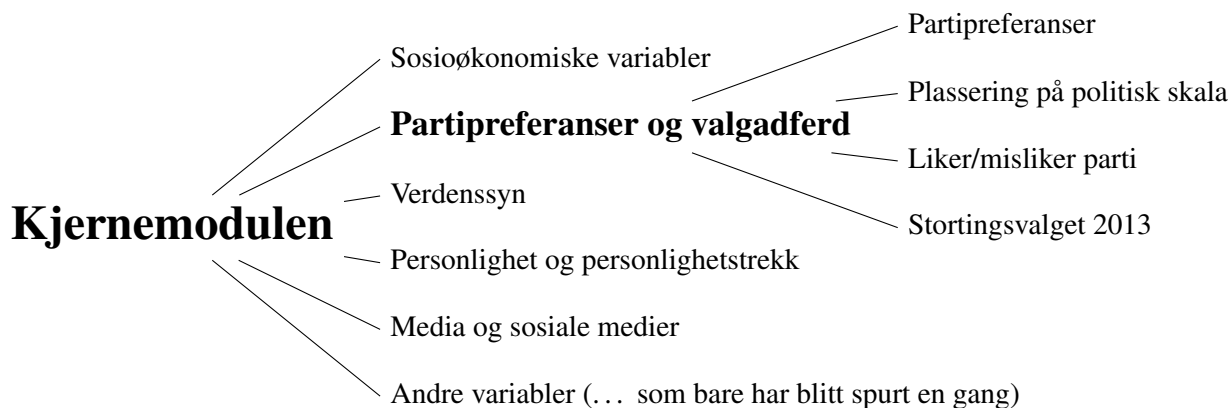
Kjernemodulen inneholder en rekke variabler som måler partipreferanser og valgadferd (figure 13). Den første kategorien er generelle variabler knyttet til partipreferanser. Det er variabler som, for eksempel, hvilket parti respondenten skulle stemt på hvis det var stortingsvalg i morgen. Den neste kategorien med variabler er en rekke spørsmål hvor respondenten blir bedt om å plassere seg selv og ulike på partier på en høyre-/venstreskala. I tillegg så har alle respondene blitt bedt om å plassere de ulike partiene på en liker/misliker-skala hver runde. Til slutt så inneholdt den første runden en rekke spørsmål knyttet spesifikt til stortingsvalget 2013.

Arbeid, velferd og hjemme-forhold	Bor med barn under 16 år	—	...	—	...	—	...	—	r4k42
	Deltar på religiøse møter	—	...	—	...	—	...	—	r4k41
	Tilhører en religion eller et religiøst kirkesamfunn	—	...	—	...	—	...	—	r4k40
	Helsetilstand	—	...	—	w02_hp1	—	w03_r3hp1	—	...
	Sivilstatus (annet)	—	w01_k27_9_other	—	...	—	w03_r3k27_9_other	—	r4k27_9_other
	Sivilstatus	—	w01_k27	—	...	—	w03_r3k27	—	r4k27
	Nåværende inntekt	—	w01_k25_1	—	...	—	w03_r3k25	—	r4k25
	Arbeidsplass i olje eller gassindustrien, eller nært knyttet til den	—	w01_k24	—	...	—	w03_r3k24	—	r4k24
	Ansvar for å lede andre ansattes arbeid i hovedjobben	—	w01_k23b	—	...	—	w03_r3k23b	—	r4k23b
	Tittel på hovedyrke [anonymisert]	—	w01_k23a	—	...	—	w03_r3k323	—	r4k323
	Hovedoppgaver eller plikter i hovedyrke [anonymisert]	—	w01_k23	—	...	—	w03_r3k323a	—	r4k323a
	Arbeider i følgende virksomhet (annet)	—	w01_k21_6_other	—	...	—	w03_r3k21_6_other	—	r4k21_6_other
	Arbeider i følgende virksomhet	—	w01_k21	—	...	—	w03_r3k21	—	r4k21
	Beskrivelse av livssituasjon eller beskjeftigelse	—	w01_k20	—	...	—	w03_r3k20	—	r4k20

Figur 11: Arbeid, velferd og hjemme-forhold.

Migrasjon og statsborgerskap	Fritekst: Fars forrige hjemland [anonymisert]	—	w01_k30_4_1	—	...	—	...	—	...
	Fritekst: Mors forrige hjemland [anonymisert]	—	w01_k30_3_1	—	...	—	...	—	...
	Fars opprinnelsesland [anonymisert]	—	w01_k30_2_2	—	...	—	w03_r3k30_2_2	—	r4k30_2_2
	Mors opprinnelsesland [anonymisert]	—	w01_k30_2_1	—	...	—	w03_r3k30_2_1	—	r4k30_2_1
	Land før innvandring [anonymisert]	—	w01_k30_1	—	...	—	w03_r3k30_1	—	r4k30_1
	Mor eller far innvandret til Norge	—	w01_k29	—	...	—	w03_r3k29	—	r4k29
	Statsborger i annet land [anonymisert]	—	w01_k28_2_other	—	...	—	w03_r3k28_2_other	—	r4k28_2_other
	Statsborgerskap	—	w01_k28	—	...	—	w03_r3k28	—	r4k28

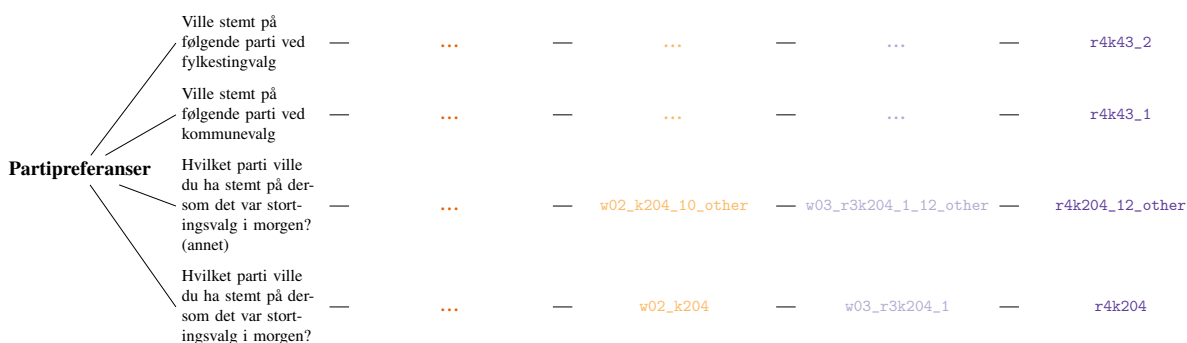
Figur 12: Migrasjon og statsborgerskap.

Figur 13: Variabler som måler partipreferanser og valgadferd i kjernemodulen.

Diverse spørsmål om partipreferanser

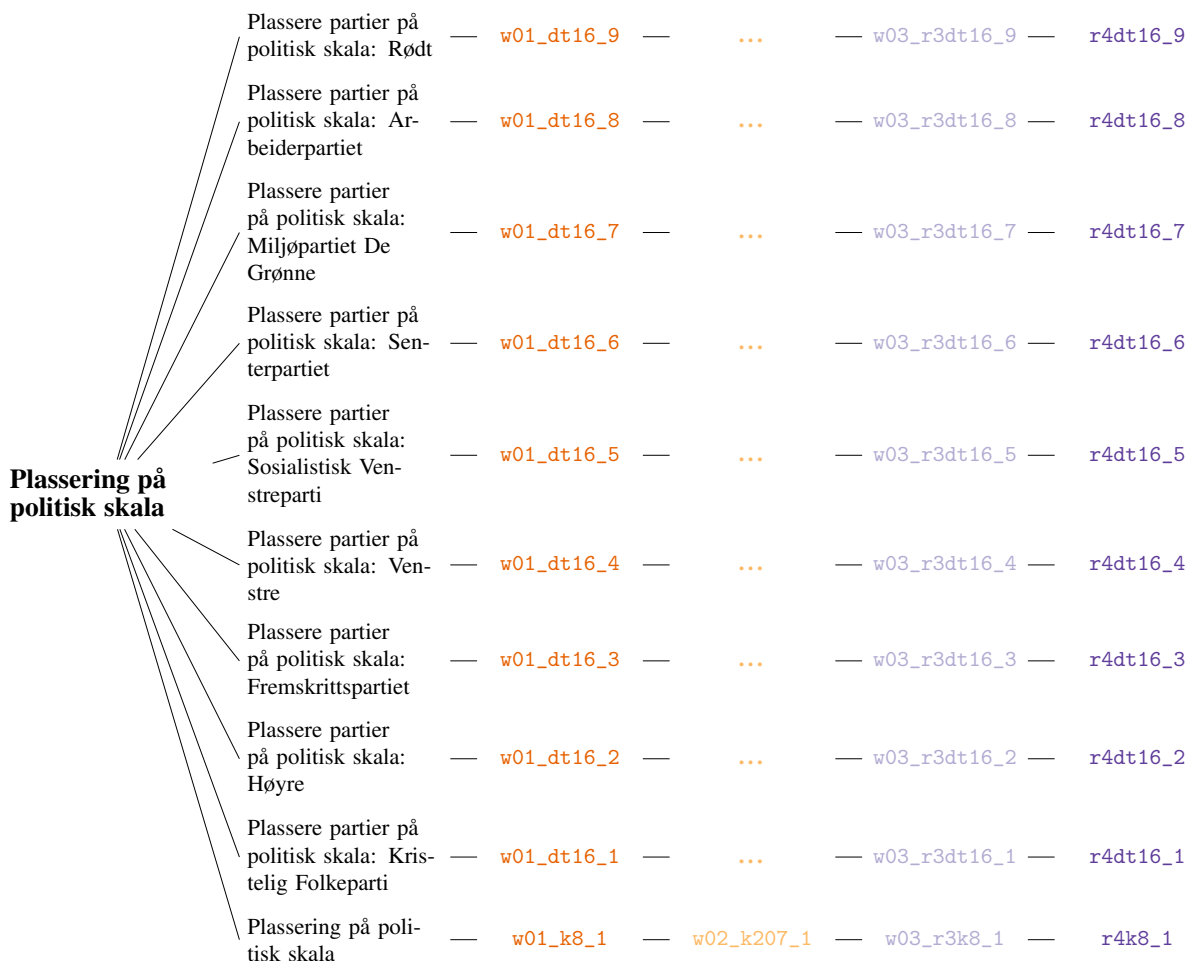
Diverse spørsmål om partipreferanser som finnes i kjernemodulen vises i figur 14. De to øverste metavariablene er spørsmål om hvilket parti respondentene vil stemme på ved høsten lokalvalg som ble stilt i runde fire. De to nederste metavariablene er spørsmål om hvilket parti respondenten ville stemt på hvis det var stortingsvalg i morgen, som har blitt stilt til alle respondentene siden runde to.

Figur 14: Variabeloversikt: Diverse variabler som måler partipreferanser.

Plassering på høyre/venstre-skala

Figur 15 viser spørsmål hvor respondenten har blitt bedt om å plassere seg selv og de politiske partiene på en politisk høyre/venstre-skala. Hver runde så har alle respondentene blitt bedt om å plassere seg selv (den nederste rekken i figuren). De ni andre er de ulike politiske partiene.

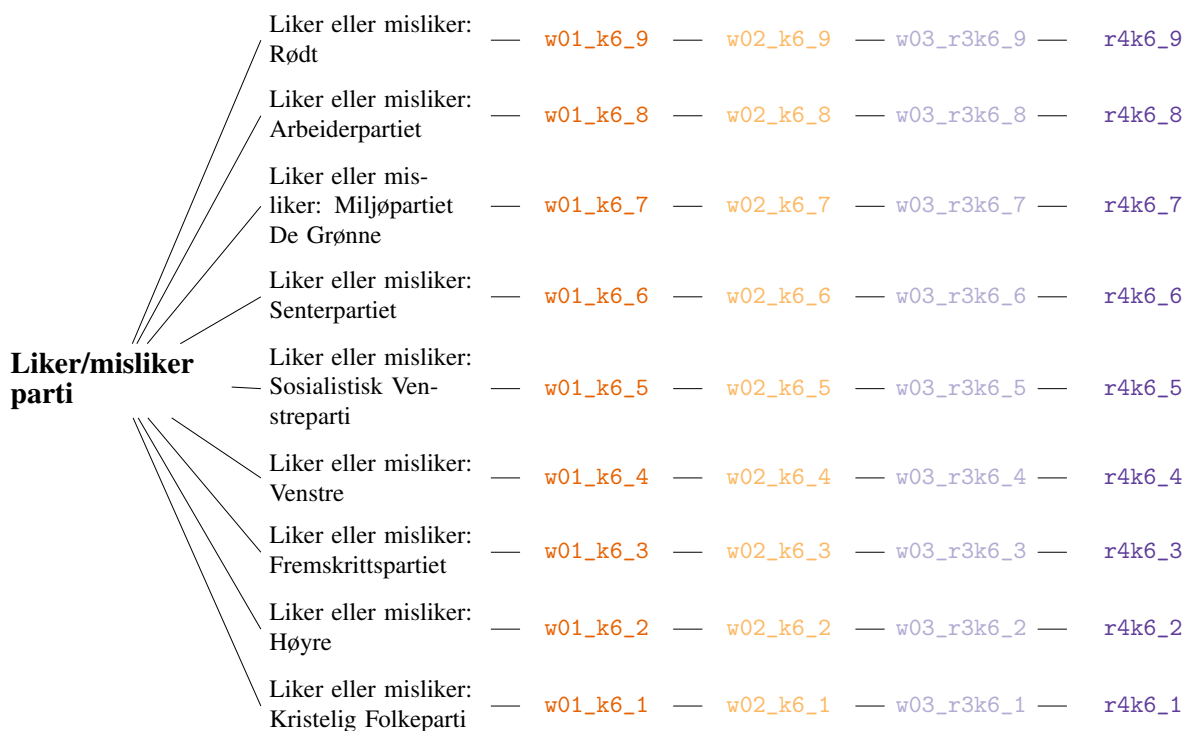
Figur 15: Plassering av seg selv og partier på politisk skala.

Liker/misliker ulike politiske partier

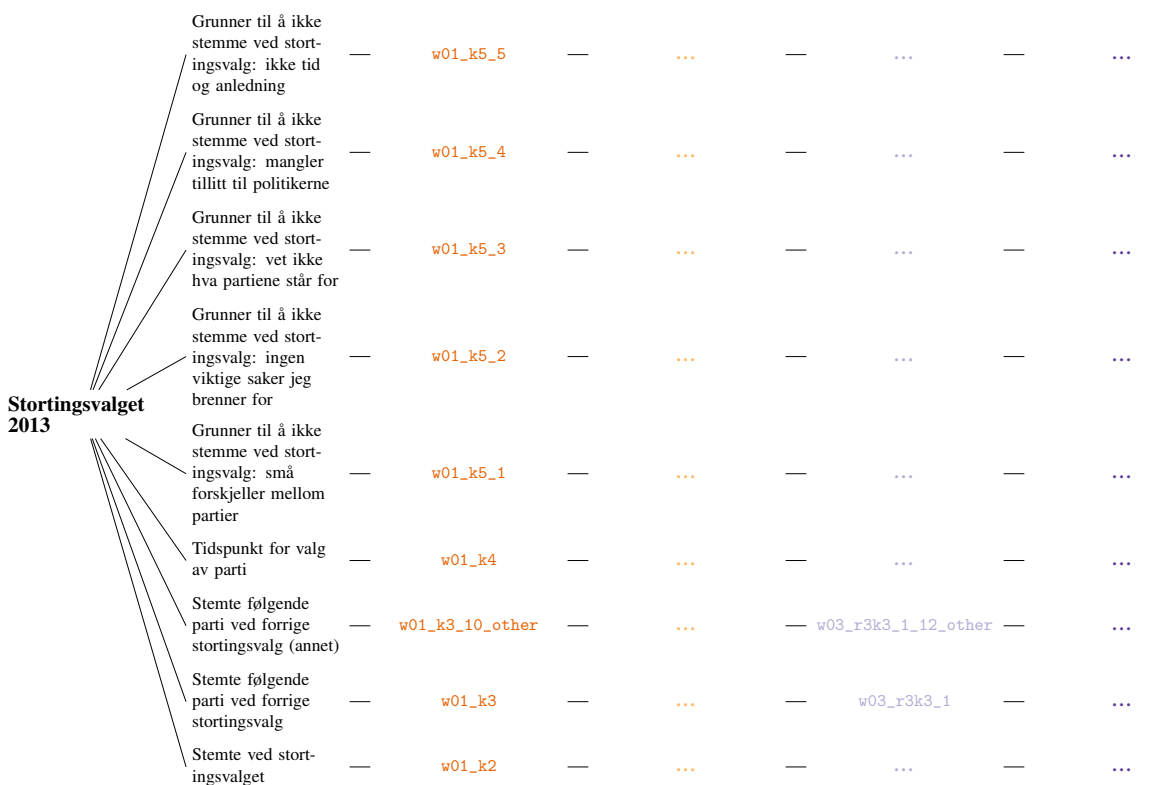
I tillegg så har alle respondentene i alle rundene blitt spurt om å plassere partiene på en liker/misliker-skala.

Variabler knyttet til stortingsvalget 2013

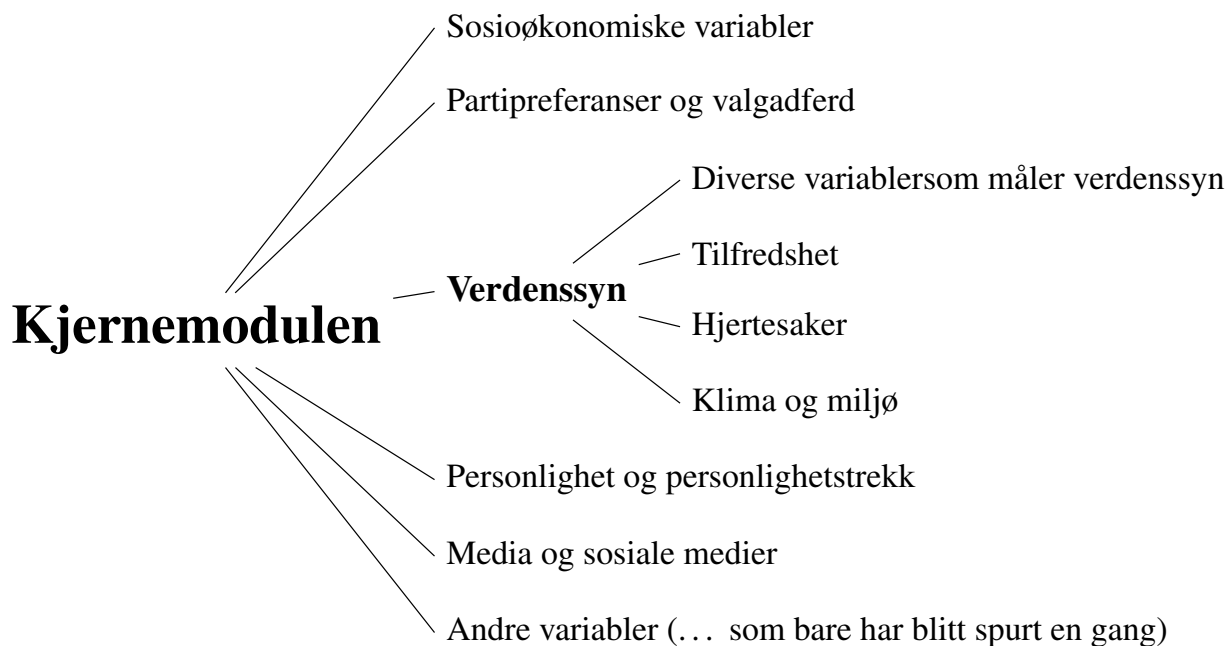
Den siste kategorien innenfor partipreferanser og valgadferd er variabler som er knyttet spesifikt til stortingsvalget 2013. Disse ble alle stilt den første runden, som var rett etter valget. De fem øverste måler ulike grunner til at respondenten ikke stemte (for de som svarte at de ikke stemte). Det nederste spørsmålet er om de stemte, og de to øver hva er hva. Spørsmålet om hva respondenten stemte på ble også stilt til nye respondenter i runde tre.

Figur 16: Liker/misliker ulike partier.

Figur 17: Variabler knyttet til stortingsvalget 2013.

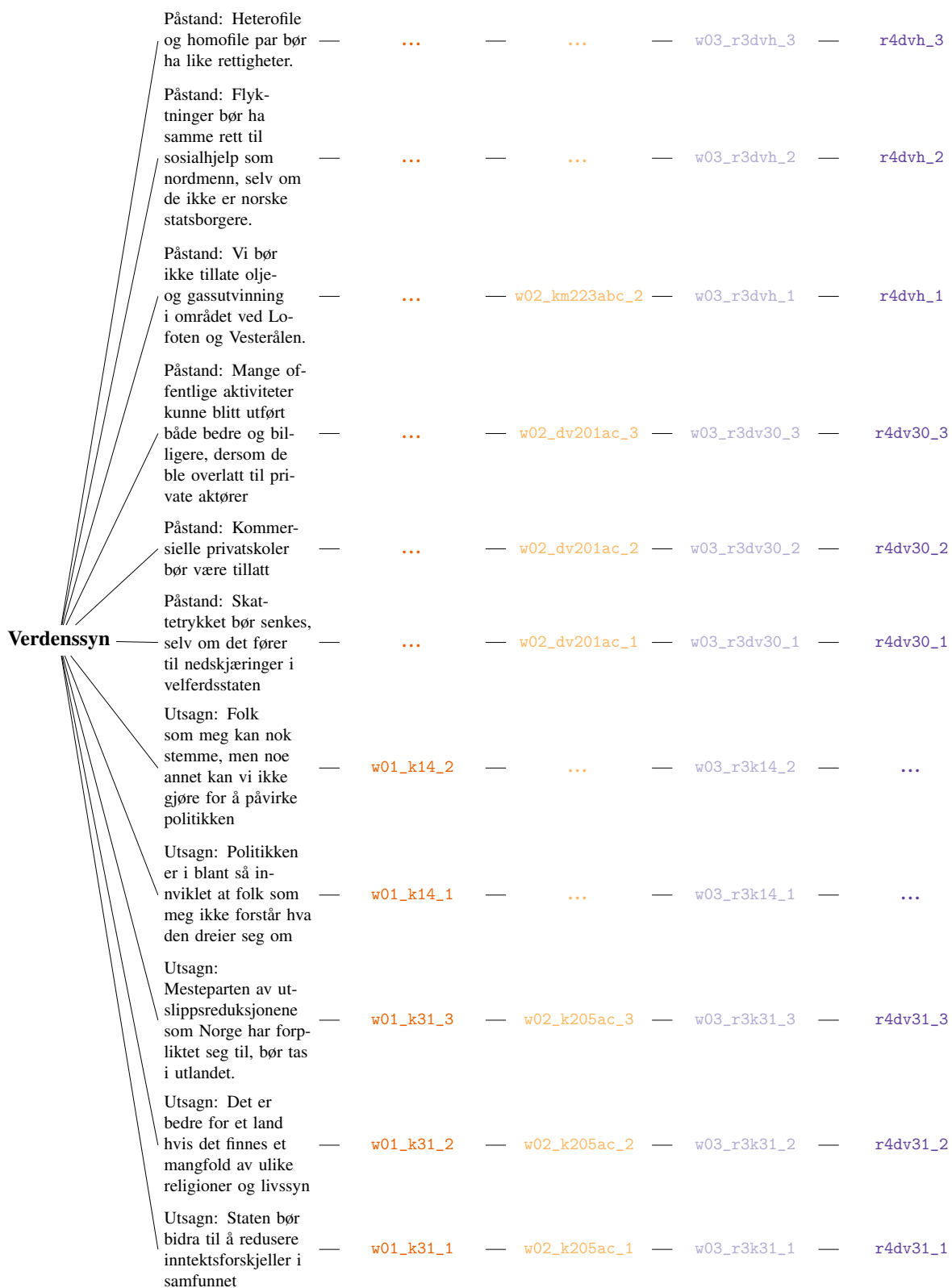
Figur 18: Variabler som måler verdenssyn og holdninger/meninger i kjernemodulen.

Variabler relatert til verdenssyn

Kjernemodulen inneholder en rekke variabler som måler respondentenes verdenssyn (figur 18). Det er spørsmål som måler ulike holdninger og meninger. En typisk form for disse spørsmålene er at respondentene må ta stilling til en påstand eller et utsagn. Den første kategorien, "diverse variabler som måler verdenssyn", inneholder en rekke ulike variabler av den typen. I tillegg så inneholder kjernemodulen tre spørsmål om tilfreds, som f.eks. tilfredshet med regjeringen. Den neste kategorien, hjertesaker, er åpne spørsmål om hvilke saker som respondenten ser på som viktig. Den siste kategorien er diverse variabler med klima og miljø som tema.

Diverse variabler som måler verdenssyn

Disse spørsmålene er påstander og utsagn som respondentene må ta stilling til (figur 19). De to øverste spørsmålene, om heterofile og homofile par bør ha like rettigheter og om flyktninger bør ha samme rett til sosialhjelp som nordmenn, ble introdusert i runde tre, og stilt på nytt i runde fire. De tre neste er et batteri som har blitt gitt til alle respondenter siden runde to. Det er spørsmål om holdninger til olje- og gassutvinning i Lofoten og Vesterålen, hvorvidt offentlige aktivitet kunne blitt utført bedre av private aktører, om hvorvidt kommersielle privatskoler bør tillates og om hvorvidt skattetrykket bør senkes. De to neste, om hvorvidt man kan gjøre noe annet enn å stemme for å påvirke politikken, og om politikk er innviklet, ble stilt til alle i runde én, og fulgt opp for nye respondenter i runde tre. De tre nederste

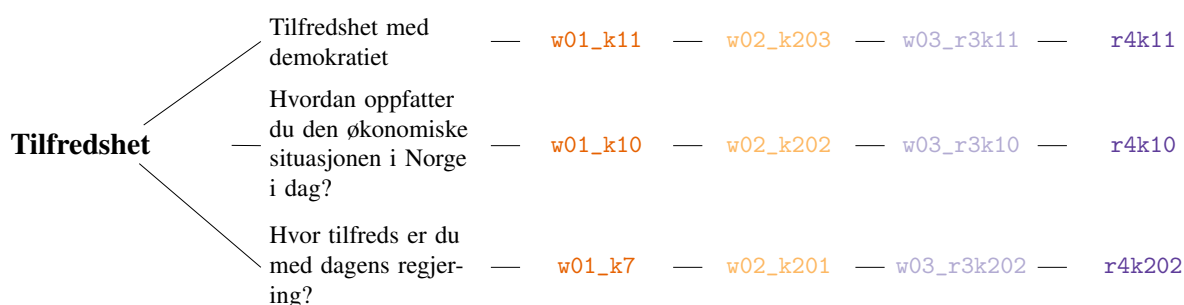

Figur 19: Variabler knyttet til verdenssyn.

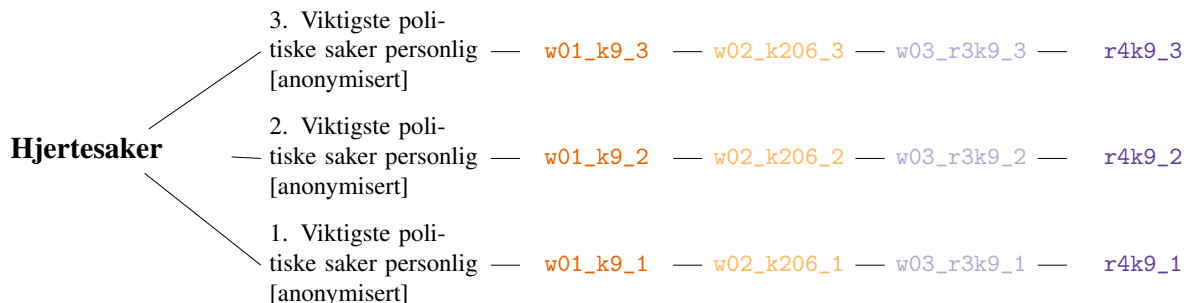
spørsmålene er et batteri som har blitt gitt alle rundene.

Tilfredshet og hjertesaker

De neste to kategoriene er tre spørsmål relatert til tilfredshet (figure 20), og åpent spørsmål hvilke saker som er viktig for respondenten personlig (figur 21). Spørsmål om tilfredshet med demokratiet, tilfredshet med regjeringen og oppfatning av den økonomiske situasjonen, har blitt stilt til alle respondentene alle rundene. Kjernemodulen har også åpent spørsmål om hvilke politiske saker som respondenten anser som viktige. Foreløpig er disse anonymiserte.

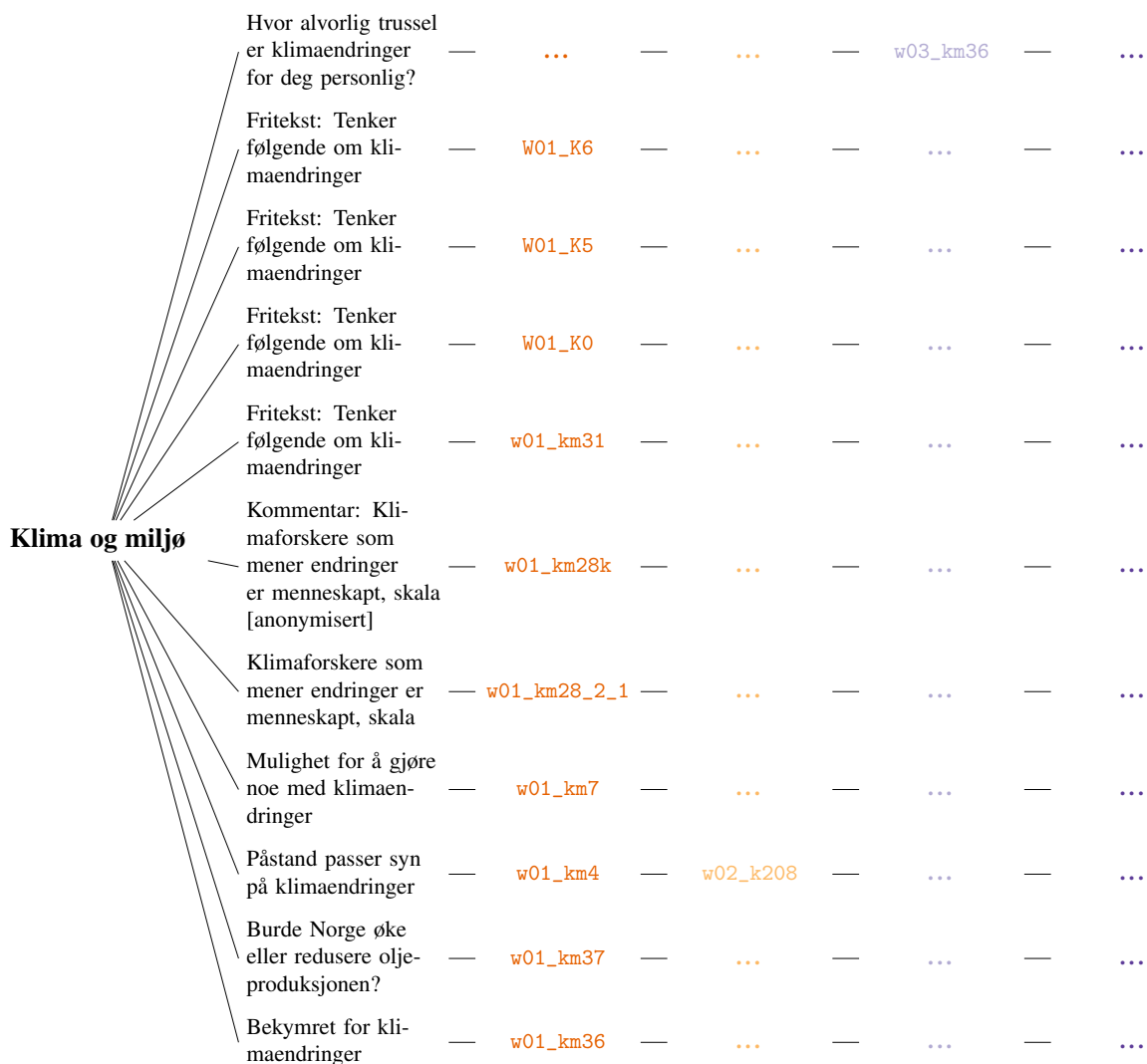
Figur 20: Variabler knyttet til tilfredshet.

Figur 21: Hjertesaker.

Klima og miljø

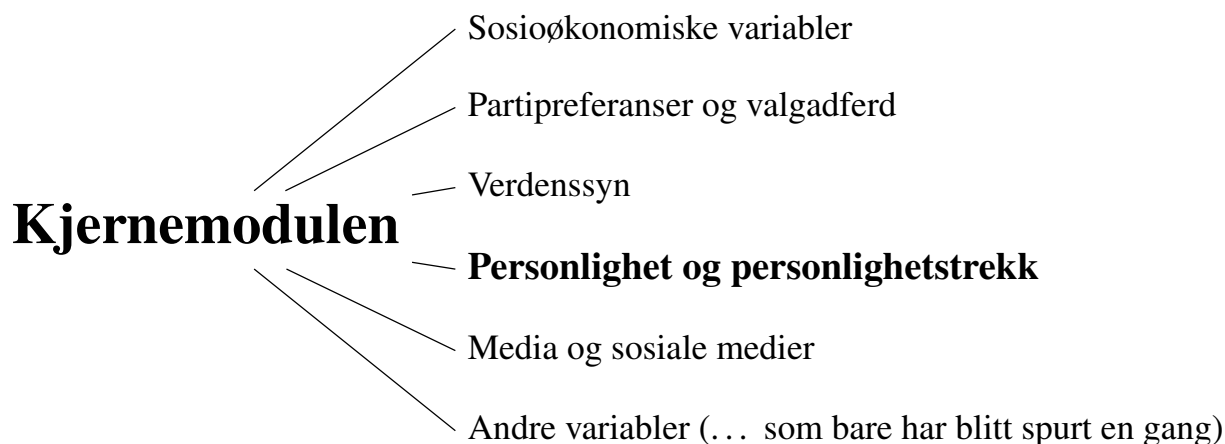
Den siste kategorien innenfor variabler som måler verdenssyn er ulike spørsmål relatert til klima og miljø (se figur 22). Det øverste spørsmålet, om hvor alvorlig trussel klimaendringer er personlig, ble stilt til alle respondentene i runde tre. De fire neste er åpne spørsmål om hva respondenten tenker om klimaendringer, som ble stilt i runde én. Resten er ulike spørsmål relatert til klima som ble stilt til alle i runde én. Spørsmålet om syn på klimaendringer ble også stilt til alle i runde to.

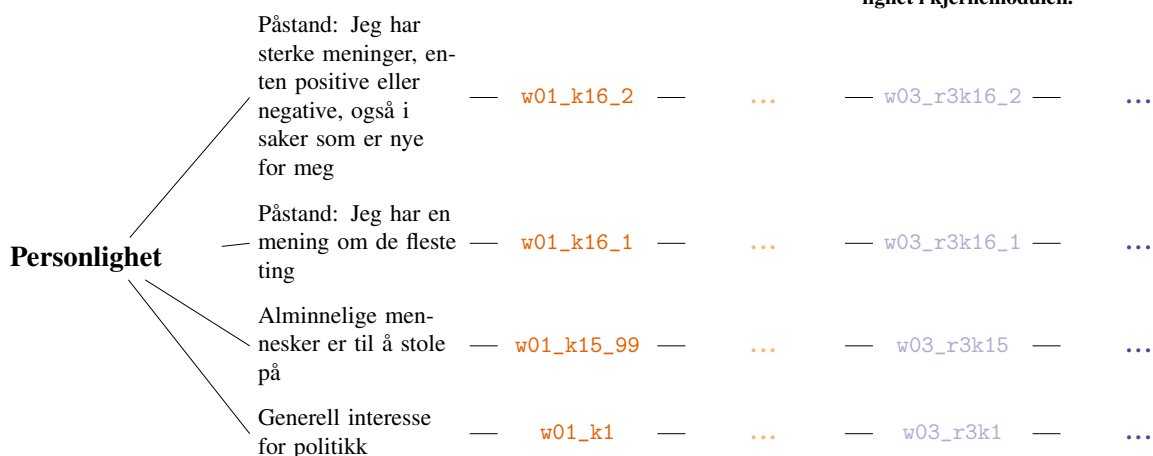
Figur 22: Variabler knyttet tematisk til klima og miljø.

Variabler relatert til personlighet og personlighetstrekk

Variabler i kjernemodulen som er knyttet til personlighet vises i figur 24. Disse spørsmålene ble stilt til alle respondentene i runde én, og ble fulgt opp for nye respondenter i runde tre. Merk at det i runde én—som en del av kjernemodulen—ble stilt en rekke spørsmål om tillit til ulike institusjoner og aktører, som ikke vises her (se figur 30 på side 28).

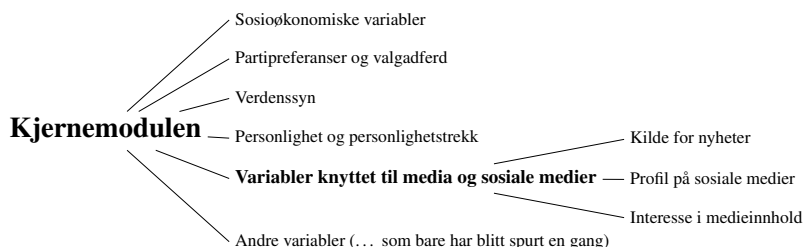
Figur 23: Variabler som måler personlighet i kjernemodulen.

Figur 24: Variabler knyttet til personlighet og/eller personlighetstrekk.

Variabler knyttet til media og sosiale medier

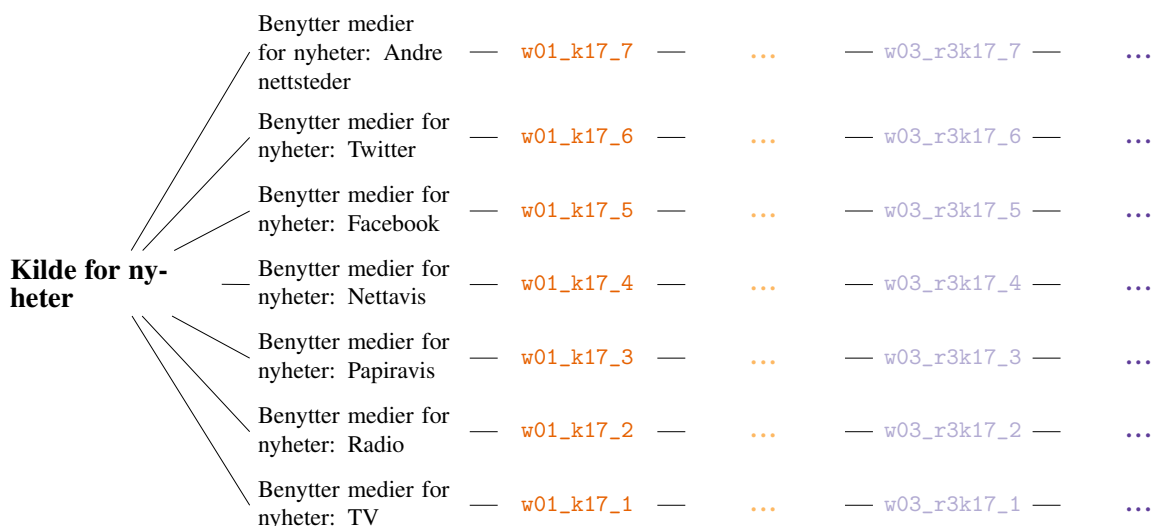
Kjernemodulen inneholder også tre batterier om media og sosiale medier. Respondentene har blitt spurt om ulike kilder de bruker for nyheter, hvorvidt de har profil på ulike nettsamfunn og om hva slags mediestoff de er interessert i.

Figur 25: Variabler knyttet til media og sosial medier i kjernemodulen.

Mediebruk

I runde én og runde tre så ble respondentene spurt om hvilke medier de benytter for nyheter (se figur 26). I runde én så ble alle spurt og i runde tre så ble bare nye respondenter spurt. Batteriet inneholdt syv spørsmål om ulike kilder. Det inkluderer både tradisjonelle medier og sosiale medier.

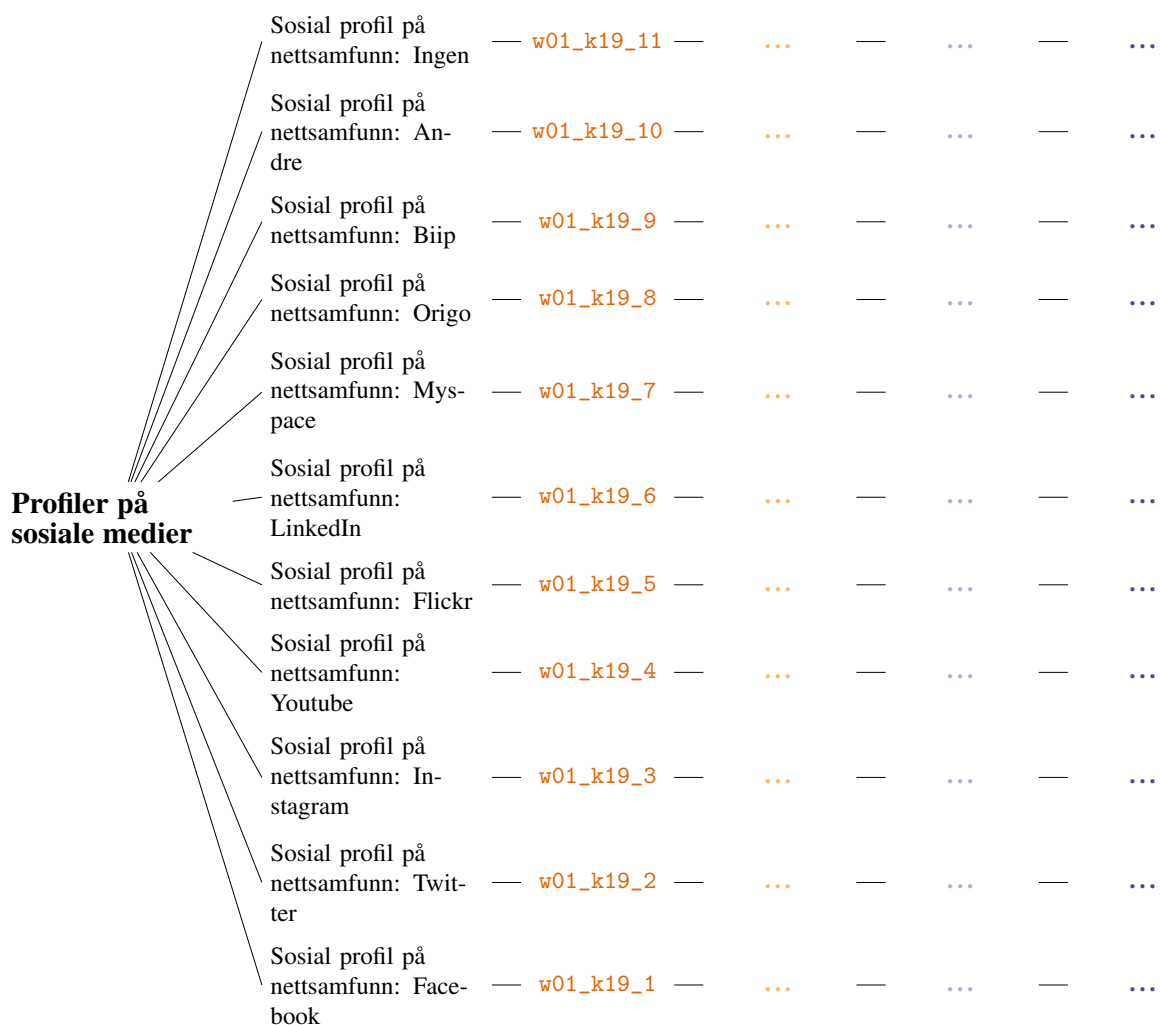
Figur 26: Mediebruk for nyheter.

Profil på sosial medier

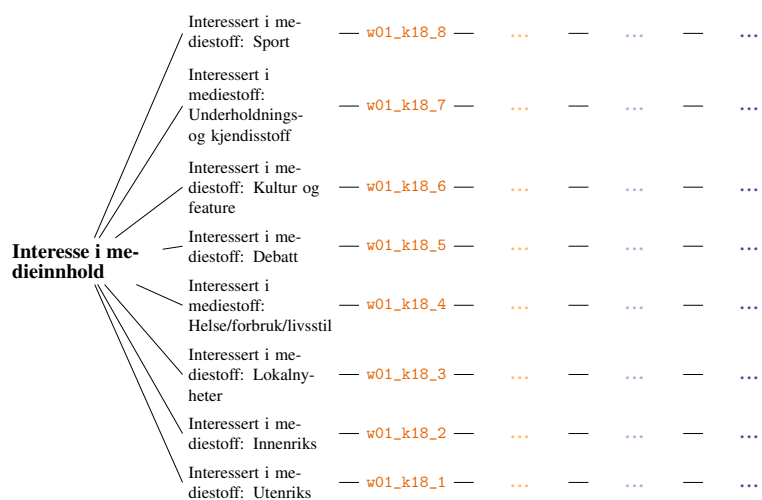
I runde én så ble det også spurt om hvorvidt respondentene har profil på ulike nettsamfunn. Variablene er listet i figur 27. De inkluderer en kategori som er "ingen", som er den øverste variabelen, og "andre", som er nummer to. De ni andre er ulike nettsamfunn.

Interesse i mediestoff

De siste spørsmålene relatert til medier og sosiale medier er et batteri hvor respondentene ble spurt om hva slags mediestoff de er interessert i (se figur 28). Mediestoff er delt i ni ulike kategorier. Her ble også alle respondentene spurt, men bare i runde én.

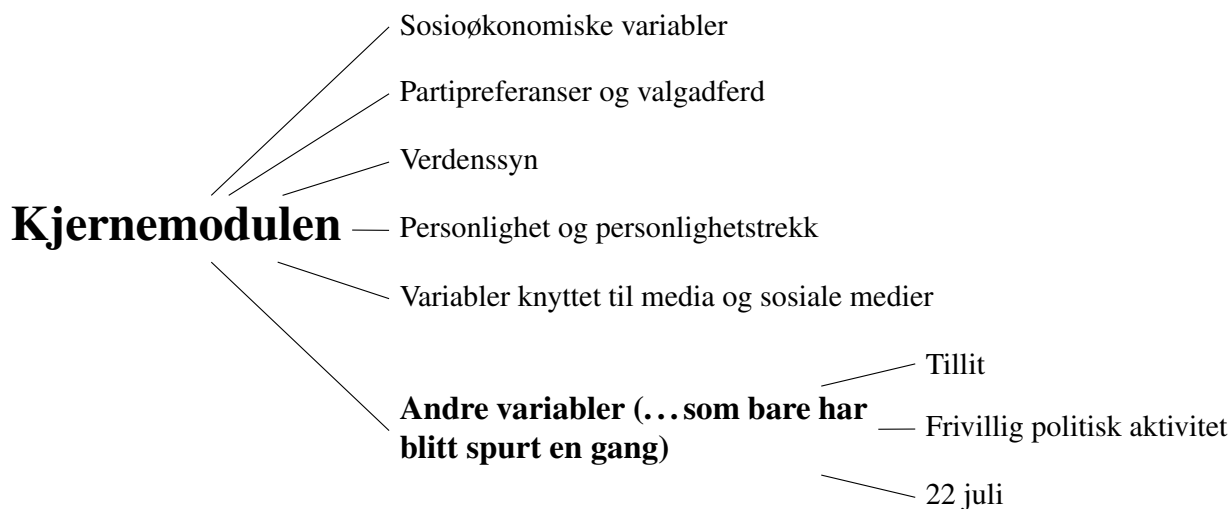
Figur 27: Profil på sosiale medier.

Figur 28: Interesse i medieinnhold.

Andre variabler (som bare ble målt én gang)

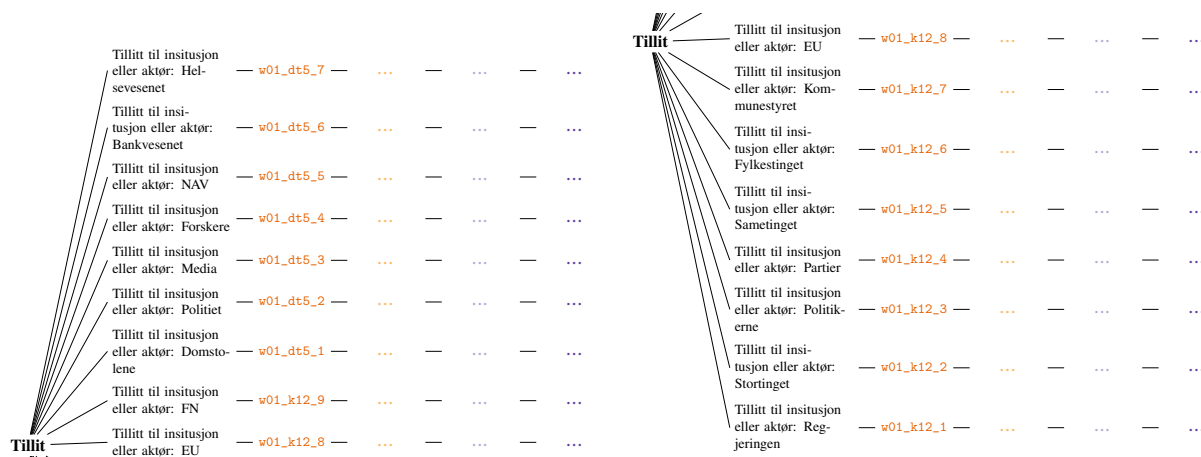
Den siste typen av spørsmål er en "diverse"-kategori. Disse spørsmålene ble bare spurt i runde én. Det første er et batteri om tillit til ulike institusjoner og aktører. Den andre er et stort batteri om frivillig politisk aktivitet. Det siste er to spørsmål som er relatert til 22 juli.

Figur 29: Andre variabler i kjernemodulen (som bare har blitt spurt én gang).

Tillit til ulike institusjoner og aktører

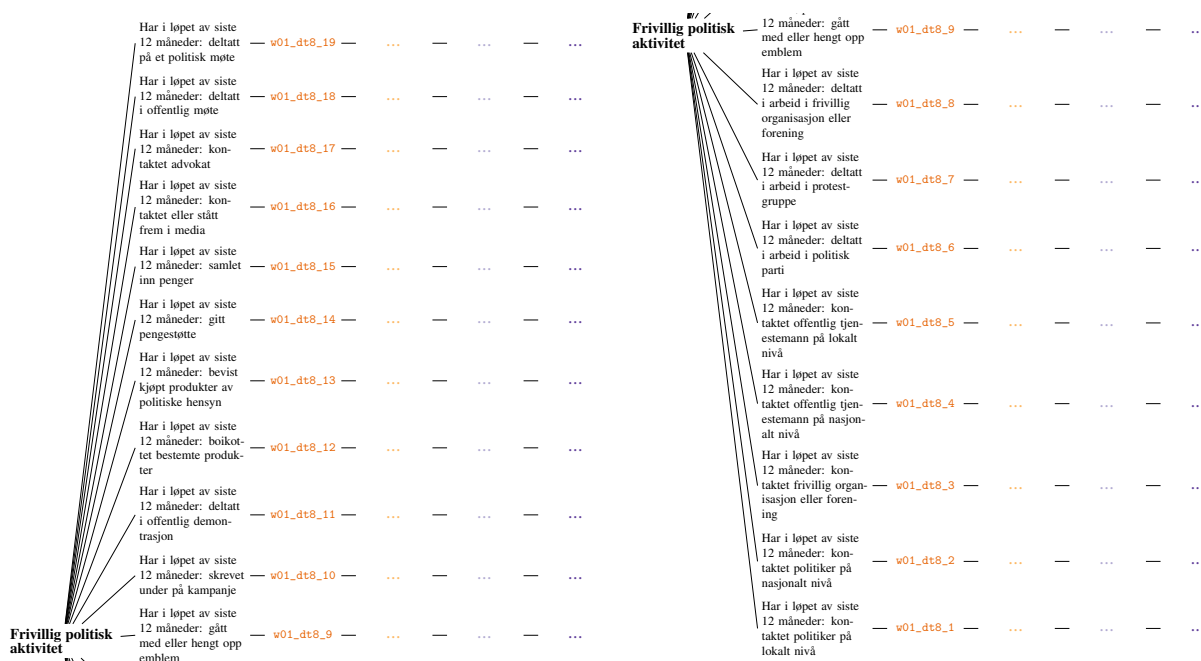
Runde én inneholdt et stort batteri med spørsmål om respondentenes tillit til ulike institusjoner og aktører (figur 30). Batteriet inneholdt til sammen 16 spørsmål. Det ble stilt til alle som deltok i den runden, men ikke fulgt opp senere. Merk at det også har blitt stilt spørsmål om generell tillit til folk som ikke vises her (se figur 24).

Figur 30: Tillit.

Frivillig politisk aktivitet

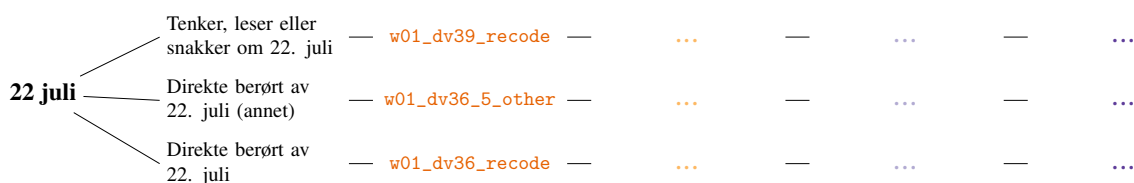
Det har også blitt gitt et stort batteri med 19 spørsmål om frivillig politisk aktivitet. Variablene er listet i figur 31. Disse ble stilt til alle respondentene i runde én. Batteriet inneholdt 19 ulike aktiviteter.

Figur 31: Frivillig politisk aktivitet.

Variabler knyttet til 22 juli

Den siste kategorien med spørsmål er to ulike som ble stilt om 22 juli i runde én. Alle respondentene ble spurt om tenker, leser eller snakker om 22juli, og hvorvidt de var direkte berørt av 22 juli.

Figur 32: Variabler knyttet til 22 juli.